

BOMBA

SZATIRIKUS RIPIORT REVÜLAP
FELELŐSSZERKESZTŐ BALOGH JÓZSEF

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NAGY ISTVÁN,
Kolozsvár kedvence, aki a jövő színi-
évadra Budapestre szerződött

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BOMBA

SZATIRIKUS REVÜLAP

SZERK. ÉS KIADÓHIVATAL : CLUJ, STR. REG. MARIA 12.
TELEFONSZÁM 1980,

Szinajal emlék...

**Hazajött meghalni a zongora-
művész fiatal kolozsvári
ügyvéd, mert élete nagy
szerelme, — az amerikai
szőke csoda, — elhagyta...**

A szinajai kaszinó fehér zongorája mellett minden este egy sápadt arcú, kékszemű fiu ült. Egykedvűen játszott a érzelmes melódiákat, tangót, foxot, bluest... Talán fel se nézett soha a kottákból, beletemetkezett a muzsikába és nem érdekelte más, mint a munka.

Mert a fiatalember nem szórakozásból ütötte egész éjszaka a fehér és fekete billentyűket. Neki a zongora kenyeret jelentett, rendes, mindennapi kenyeret s a jövőt... Nem volt hivatásos zenész, a lakásán olcsó detektivrege nyek helyett a római jog feküdt az asztalán s amikor hazament a fárasztó és idegölő munkából — falta a betűket, tanult, órákon keresztül...

Indultak már el így karrierék: volt, aki tényérokat mosogattott egész nap és éjjel tanult, mert nem született vagyonba, kényelembe, de úgy érezte, hogy tanulni azért mégis érdemes...

A szinajai kaszinó nemzetközi forgatagában, a pénz és az idegek rettentő nagy vásárában ki törődik a fehérszmozkingos zongoristával, akinek kék a szeme s hullámos szőke hajából egy tincs mindig a homlokára hull?

Talán, talán a végzet küld ő hozzá is valakit. Talán hercegnőt, talán egy kis munkáslányt... Hiszen olyan egyedül ül a zongoránál, úgy kéne már valaki, aki az ő élete nagy szimfóniájának kottáit végiglapozza...

Az amerikai missnek ezüstróka keppje van s antik kollié tűzel a nyakában. Unatkozik, a pénz nem érdekli, talán párezer dolláron adott tul már az este...

Sok frakkos ur van, izzadó, lihegő, verejtékező homloku ur, akik most a játék lázában égneek s a nyugodt amerikai lédinek egyáltalán nem tetszenek.

— Minek ez az izgalom? — gondolja és a szeme rátéved a zongora mellett ülő fehérszmoking kabátra. Egy pillanatig azt nézi, aztán felemeli a tekintetét és a fiu nagy, szőke feje premierplanba kerül.

„— He is very nice“ — mondja halkan és oda sétál a zongorához.

A fiu éppen egy divatos angol slágerbe kezd:

„Please be kind“.

A nő mosolyog és már tudja, mit csinál.

*

Amikor délben a luxus villa baldachinos ágyában felébredt, a zongoristának először a könyvei jutottak eszébe. Aztán megfordult és meglátta a szőke Misst, aki olyan édesen szendergett, mint ahogy Murilló képein alusznak az angyalok...

Csodálatosan szép hajnal volt...

A zongorista belekarolt a nőbe, felgyűrte a kabátja gallérját és együtt indultak el a ragyogó havasi reggelbe...

Egy szót sem szóltak, csak a havat nézték, talán a szemüket is bekunyták a vakító fényben...

A villa kapujban előre ment a lány.

A fiu utána.

És most már dél van.

Nagyon jó boldognak lenni.

*

Csodálatos szép három hónap suhant el a fejük felett. A kaszinóban a fiut már úgy kezelték, mint egy maharadzsát s csodálkoztak azon, hogy miért is ül még a zongora mellé, amikor a nő csak szórja a dollárokat...

Ebben a feslett, különös világban, ahol másak az erkölcsök

és másak a törvények, el sem tudták képzelni, hogy a fiu szerelméért nem kap anyagi támogatást a nőtől.

Szegény könyvek, régi jó bajtársak árván heverték a régi lakásban. Kötésüket belepte a por és egy nagy kövér moly fészkef rakot bennük... Egy pók is tanyát ütött a római jog sarkában és hosszú, selymes szálaít színesen eregette a könyvszekrény oldalán...

Mámoros volt az éjszaka, mámorosak voltak a nappalok. A kotta-fejek az ő képét formálták, a billentyűk az ő hangját zengték...

Amikor a kábel jött: — „*Gyere azonnal haza*“, — a fiu azt hitte, hogy most vége lesz a világnak.

Utolsó este nem ment a kaszinóba. Egy hölgy ült be helyette, aki minden pénzét már elvesztette s most így próbálta megszerezni az utiköltséget.

A kaszinóban éppen úgy égtek a csillárok, mint minden éjszaka, éppen úgy folyt a „zsó“, éppen úgy vérzettek el az emberek, mint máskor.

Csak a „Vraja iernii“-villában folyt a könny, a csók és habzott a pezsgő...

Aztán reggel lett.

A fiu és a lány együtt ültek fel a vonatra. Külön fülkét béreltek, hogy a boldogság tartson egészen a határig...

A bucsu sokkal egyszerűbb volt, mint a fiu hitte.

— Kedvesem, — mondta a leány, — emlékül fogadd el ezt a kis ajándékot.

Arany cigarettatárcát vett elő s a fiu meghatottan sülyesztette a zsebébe...

Aztán keresztülment a vonat a határon és a fiu visszaautazott Váradra.

Minden órában táviratot kapott. Ahol megállt a vonat, onnan a kis amerikai egy sürgös táviratot menesztett.

— Szeretlek!

— Hiányzol!

— Pubi!

— Édes...

Aztán elmúlt két nap és Hamburgból még egy távirat érkezett:

„— *Köszönöm. Elfelejtettelek.*“

Amerikai tempó, amerikai rövidség.

A fiu hazajött csütörtökön Kolozsvárra és ciankálival megmérgezte magát. Lakótársa idejében észrevette és gyorsan kitelefonálta a mentőket.

Most az egyik magánszanatóriumban ápolják. A hivatalos orvosi vélemény szerint: „életben maradásához kevés a remény“.

Egy hajó szeli át a tengert... Gyönyörű hajó, uszó város, tündérálmom... Rajta egy szőke amerikai missz, aki haza megy a dollárok és jólét hazájába és már nem is emlékszik arra a szőkehaju színajai zongoristára, akinek élete legboldogabb három hónapját adta s akinek két kék szeme, talán már holnap, becsukódik örökre egy kolozsvári szanatórium hófehér szobájában...

(g. s.)

Kik azok a zsidók, akik az utóbbi évben kikeresztelkedtek Kolozsváron?

Zsidónak lenni nem szégyen, de kellemetlen. Vannak, akik minden megaláztatáson, szenvedésen keresztül is megmaradnak annak, akiknek születtek, vannak, akik sietnek eldobni maguktól őseik hitét mint elnyűtt ócska ruhát. Az utóbbi időben különös járvány lett a kitérés. Olyanok, akikről nem is gondolná az ember, váltak meg vallásuktól és mentek át egy olyan hitközösségbe, ahol idegenek, nem tud gyökeret verni a lábuk, még kevésbé a lelkük.

Talán egy sincs a kitérték között, aki meggyőződésből ment át valamelyik más egyház kebelébe s aki felcserélte vallását, hódolva a divatnak, az feltétlenül érdekből tette.

Nincs olyan egyház, amely meggyászolná elveszett fiait, de olyan sincs, aki a jövevényeket „nyereségnek“ tekinti.

Mi, úgy hisszük, hogy aki nem volt jó zsidónak, nem jó az kereszténynek se. Sajnos, ma túl vagyunk már azon, hogy a

vallás valakinek a magánügye legyen. Soha ilyen közügy nem volt a vallás s ma nem az számít, ki milyen ember, mit tud és becsületes-e, hanem, hogy milyen a vallása?

A zsidóság ma egészen különös helyzetben van s ezt minden jó keresztény elismerheti, hogy rettentő megpróbáltatásokon megy keresztül. Példa rá a keresztény egyház fejeinek tanusított magatartása, akik a legmesszebbmenően elítélték a különbségtételt ember és ember között. A keresztény egyházak fényes tanujelét adták a krisztusi szeretetnek, amikor az elesettek segítségére siettek és szavukkal, Krisztus szavával próbálták megvédeni őket.

Kolozsváron is az utóbbi időben több érdekes áttérés történt. A zsidó hitközségek értesítőiben minden héten új neveket olvashatunk, kisemberek és jelentősek, akik keresztényekké lettek, — mert az érdekük úgy kívánta. Egy pár nevet jegyeztünk itt fel s nem azért írjuk itt meg, hogy az illetőknek kellemetlen perceket szerezzünk, hiszen aki meggyőződésből változtatott hitet, az nyíltan hirdeti ugyis, hogy lelki nyugalmit és hitét valamilyen keresztény egyház kebelében megtalálta.

A neveket a hitközségi értesítőből vettük.

ügyvédek: dr. Rosin Sándor,

dr. Marton Miklós.

dr. Marton Ernő (nem az Új Kelet főszerkesztője), a két utóbbi a gyalui Rosenbergek unokái.

orvosok: dr. Molnár Sándor,

dr. Farkas Gábor.

mérnök: Tauber Sándor.

Braier Arpád Izidor gyógyszerész,

Forgács Móric biztosítási főtisztviselő,

Németh Hugó igazgató,

Molnár Ernő malomtulajdonos (Pintér és Molnár-cég),

Keppich Anna 79 éves özvegy és leánya:

Keppich Ilona,

Keppich Akos,

Mesticz I'ona, aki gyermekeit követte a kereszténységbe,

Neescher Rifke Rusu szül. Davidovics,

És Gaszton (Goldstein) Maxi, aki most Abessziniába megy Juda oroszánját lelőni, magával vitte 3 éves kisfiát is a katolikus anyaszentegyház kebelébe.

Ez a lista.

Egy öreg zsidó bácsival beszélünk most, amikor ezeket a sorokat írjuk, elolvassa kíváncsian a listát, aztán csendesen ennyit mond héberül:

„Burich dájeni emesz“.

Mi keresztények vagyunk és nem értjük

De talán akad még zsidó, aki megérti, mit jelent...

Kádár igazgató ur !

Bemutatunk egy primadonna- jelöltet

Nemsokára újból megnyílnak színházunk kapui és az ope-
rett társulat primadonna nélkül marad.

Hírszerint Krémer Mancsi, aki csak egyesek szívébe tudta
maga belopni, megvált a társulattól és Pestre megy, ahol re-
méli, hogy nagyobb sikerei lesznek, mint Kolozsváron.

Mert láttunk mi már olyan csodát kérni, hogy kis kezdő
színésznő nem tudott boldogulni a patriájában, úgy, hogy kénytelen
volt Budapesten karriert csinálni.

A színház újból primadonna nélkül marad. Vidéken nincs,
Pestről hozni nem lehet. Kádár direktor ur miért nem néz egy
kicsit itthon körül ?

Szombaton este a katolikus gimnázium disztermében Sto-
lița Jenő mester, a kiváló orosz énekpedagógus növendékei
vizsgaelőadásukat tartották.

A koncerten több tehetséges tanítvány között rendkívüli
feltűnést keltett egy gyönyörű, szőke, csinos, fiatal leány, aki
nemcsak énektudásával, hanem már pusztán megjelenésével is
meghódította a közönséget.

Amikor ott ültünk a zsufolt teremben és hallgattuk a fel-
viharzó tapsokat és láttuk ezt a nem mindennapi jelenséget, tele
élettel, szízzel, finomsággal, valami megmagyarázhatatlan „charme“-
val rögtön a mi színházunk jutott az eszünkbe : igen, ilyen
primadonna kellene nekünk !

Milyen boldog, amikor az első virágot kapja. Még könnyes

a szeme, amikor élete első interjút adja:

— Mindössze 3 hónapja tanulok énekelni. Voltam Berlinben, Bécsben, Párisban és Rómában.

— Berlinben próbát énekeltem a Reichs Theater Kammerben, ahol azonnal szerződöttem, de családi ügyeim miatt pár hónapra visszajöttem Kolozsvárra. Itt Stolița mesternél tanultam tovább és most minden vágyam, hogy itthon is szerepelhessek. Nagyon szeretem az életet és úgy érzem, mintha már örökre eljegyeztem volna magam a színpaddal.

Szöke és 22 éves. *Kriszán* Erzsébet a neve. Kádár direktor ur, tessék felfigyelni rá.

*

A hangversenyen igen szép sikerrel szerepelt Nemetz Ilona és T. Ghinculow, mind a ketten igen biztató ígéretei a jövőnek.

Feltűnést keltett még a tehetséges Rusu Viorica s a hangversenyekről jólismert Katona Böske.

A zongorakiséretet a kitűnő Rezik Aliz látta el, precizen.

40 éve titkár . . .

Csöndes, halk jubileumot ült ma. Egyrészt igen kedves, rokonszenves uriember: Löffler Vilmos, az orthodox hitközség titkára. Negyven évvel ezelőtt ült le az íróasztal mellé s azóta, derűsen, kedélyesen pipázgatva végzi feladatát. Soha se volt pártember, a hitközség kebelében ha a legnagyobb harcok is dúltak, Löffler titkár urat nem lehetett soha kizökkenteni anyagi nyugalmából. Ő volt mindég a „csillapító“, a józan ész és amikor számtalanszor a két tábor harcban állt, ő jött, ment, tett, vett, amíg szent volt a béke.

Löffler Vilmosról mindenki tudja, hogy egyike a Talmud szelid bölcsseinek, komoly, képzett tudós és kitűnő humora van, hogy kiszólásai szálló igék lesznek...

Negyven évig fáradhatatlanul állt a köz szolgálatában s ma sem pihen meg egy percig sem. Ma is fiatal, tettekre kész, munkakedve egy pillanatra se lanyhult el. A város szegényeinek „főgondnoka“, mindenki tiszteli, szereti és nagyrabecsüli.

Mi is, mint régi tisztelői és hívei, szerény jókívánságainkat küldjük hozzá ezen a napon és kívánjuk, hogy hatvanéves titkári jubileumán is ilyen jó egészségben üdvözölhessük.

HETI KONFERANSZ

Elmondja: GERŐ SÁNDOR

Az áruház tündérei...

Hölgyek és urak, ugy-e ismerik őket? Fehér bóbíta van a fejükön s mellükön, pontosan a sziv felett, egy kis zománc-tábla, számok vannak rajta, pirosbetűs, komoly számjegyek: 1—2—3—4. Nincs nevük és egyszerűen „Domnișoara” — kis-asszony — így szólítják őket. Pici kis kerekei a nagyáruház gépezetének, uniformizált dolgozó leányok, akik reggeltől estig csak arra ügyelnek, hogy a „Vevő”, ez a szeszélyes szörnyeteg pontosan és jól legyen kiszolgálva.

Ezek azok a kislányok, akik a legtöbbet adják a vevőnek, a fiatalságukat, a mosolyukat. Este, amikor zörögve hullanak le a redőnyök és az árut nagy zöld lepelekkel takarják le, kimennek az életbe, szám nélkül, fáradtan, de fiatalon.

Kedves hölgyek és urak, becsüljük meg őket. Szeressük ezeket a szerény dolgozó kis leánykákat, akik 18 éves korukban odaálltak a pult mellé, tudják már mi a gond, a nincs, a szegénység. Mert a szegénységet csak az áruház alkalmazottai ismerik legjobban, a legközelebből. Az, aki hozzájuk jár vásárolni, az nem a fényes bulevardokról jön, nem várja autó a portál előtt, annak a cipőjén rajta van a külvárosok pora s a zsebében nincsen tömött pénztárca. Csak megáll tétován, a sok kirakott színes áru előtt, szeme rátéved az árcédulára és nem mer hozzányulni semmihez...

Az áruházban mindig szól a dzsesz. Mikrofon szórja a dzsesz ütemeit.

Vasárnap délelőtt a korzón annyi ismerős, nevető leányarcot látok. Önkéntelenül is a számot keresem a mellükön. A számot, az áruház jelvényét, a rideg kolosszus fehér bélyegzőjét. De a számtáblácska pihen egy napig, mert az áruház tündérei szabad emberek, akik egy napig nevetnek, ez az egy nap az övék.

Kicsi kis kisasszony, honnan ismerem magát, talán az uridivatosztályról, vagy maga méri a kávé, — ugy-e most boldog?

Örvendjen kedves velünk, ennek a gyönyörű nyárnak és felejtse el a felügyelőket, a motozó hölgyeket, a számot, a vevőket, a mikrofont — mindent.

És ne gondoljon arra, hogy holnap hétfő reggel van, amikor újra kell kezdeni, mindent előlről.

Az életért s a vasárnapért.

A „Höfer” jelentí:

A „szökehangu” mükedvelő kolozsvári szabómester felesége egymagában elfogott ezer kukacot és turóspuliszkába főzve megegette az inasaival . . .

Irtam már mindenről, fűről-fáról, nőről, de kukacról becsületszavamra még soha egyetlen sort sem irtam.

Most se az én bünöm, hogy ez a csuszó-mászó féreg ripor-tom hőse lesz, hanem a szabómesterné önnagyságáé, aki turóspuliszkájával direkt inspirált, hogy a férget, respective a turóskukacot, megénekeljem.

Valamikor balladákat irtak a niebelungi hősokról, Budavár ostromáról, az orleansi szüzről, ma, 1939 ben ódát zengünk a kukacról. Nem is egy kukacról, hanem a három kukacokról, „akik”-hez vendégségbe jött még ezer s kongresszusukat ott tartották meg a jóhangu szabómester feleségének puliszkájában, a szép, fehér turó tetején.

A ballada most a kukacról szól.

Egyszer egy kukac elindult világgá... Vándorbotot vett a kezébe s hamuban sült pogácsát tett a tarisznyájába.

— Hová méz kicsi fiam? — kérdezte tőle Kukac Tóbiás, a kicsi kukac kövérre hizott papája...

— Megyek apám, — felelte nagy lemondással ifju Kukac Tóbiás, — egy nagy kerek sajtót keresni. Meguntam már ezt a semmittevést, most oda megyek, ahol nyugodtan, gondtalanul megélhetek...

És vándorolt, vándorolt sötét országutakon és virágos erdő-

kön keresztül, amig elérkezett egy szép parasztházhoz, ahol egy fiatalember nagy kerek sajtokat rakosgatott egymásra.

A kis Kukac szive nagyott dobbant.

Az álmok világa im elé tárult.

Lassan, óvatosan a sajtok közélebe férközött és befurta magát egy zsiros sajttömb oldalába...

Betegre zabálta magát és aztin csendesen elszendergett. Csak akkor ébredt fel, amikor a nagy sajt, az ő országa, egy kolozsvári szabómester asztalára került. Kidugta kis kíváncsi fejét egy lukon és megállapította, hogy egészen rendes helyre került. Mint jó gyermek, azonnal szikratáviratot menesztett a szüleikhez, akik hosszas és fáradságos ut után megérkeztek fiuk új lak-helyére.

Lassan berendezkedtek és lerakták egy új kukacbirodalom alapköveit. Még Führert is választottak maguknak, amikor az első új kukacok megjelentek a helyszínen és felemelt karral üdvözölték egymást. Közben egy igazságtalan szabóné, nagy késsel darabokat vágott le Kukacia földjéből s az élve maradottak megkönnyezték, a máglyahalálra szánt testvéreiket, akik saját zsírjukban ropogva, pirostra főttek a sparheld karikáján...

A „Ku-kuk” lap leltélszámoló hangon emlékezett meg a szabóné inasairól, akik barbár módon felfalták és jóízűen fogyasztották el a kukacbirodalom rohamosztágosait.

Igy ment ez napokon keresztül, egyre fogyott Kukacia földje s a vitéz kukacok eltűntek a szabóinasok feneketlen gyomrában.

A „Ku-kuk” már vezércikkben tiltakozott az embertelen eljárás ellen, de a szabóné gáztámadással felelt. A gázlánggra tette a turóspuliszkát és a kis kukacok, akik éppen egy motorizált hadsereg felállítását vették tervbe, mind elpusztultak a Primus lángján...

Ma, a szabó-család házának falán, nagy kitüntetések diszelegnek. a szabómama szerzeményei, aki nem törődve a szegény kukacokkal, kegyetlenül élve megsütötte őket...

A távoli sajtokban, ahol még rengeteg kukacnemzetiségbeli él, apák, anyák, özvegyek, árvák siratják a szabó-falubeli kukacokat, akik hősi halált haltak azért, hogy a szabó mester inasai ne egyék hus nélkül a turóspuliszkát...

„Most fűt bolond sok álmom alá
a fűtő, barna szörnyefeg...”

ANNY AND PETER...

Színek, képek, szerelmek a nemzetközi gyorsan

A nemzetközi expressz, tüzes esőt okádva rohan az éjszakában. Remeg az egész vonat, mint egy telivér a nagy verseny után.

Vonatok rohannak így most Páris, London, Berlin, Róma és Tokió felé.

A nemzetközi expressz Párisból jött és Párisba fog vissza menni.

Most Erdélyt hasítja keresztül csattogó, fényes kerek pataival. Bukarest felé rohanunk...

Francia levegő, francia szó és francia bor van az étkezőkocsiban.

A japán gyáros, feltűnően hatalmas termetű, szürke utiruhába öltözött, francia konyakot tölt egy magas, szikár monoklis urnak.

Isznak, de nem beszélnek.

Mellettük, tüzes kövek szikráznak egy platinás, negyvenes asszony ujjain.

A férfi, aki vele szemben ül, kényelmetlenül mozog a finom, jól vasalt zakóban. Amikor elköszönnek, összecsapja a bokáit.

— *Vous êtes gentil monsieur* — csilingel az asszony és csókra nyújtja briliáns kezét.

Ki ez az ember?

Talán tiszt, talán valami kém?

Hányszor láttuk filmen, amikor megérkezik a parancs:

„X. 23.” holnap reggel, mint francia textilgyáros Balkánra utazik és megszerzi a repülőgépgyár legujabb modelljét...

Ilyenkor „X. 23”, a daliás, monoklis kapitány, éppen így üti össze a bokáját, így megbiccenti a fejét és azután csodálatos átalakuláson megy keresztül...

Csattognak a kerekek, állomások érkeznek elénk, állomások maradnak el.

Kék a fény és kékek a fotelek...

A hölgy a negyedik páholyban már az ötödik pohár viskyt issza.

Jeges szódát tölt rá és unatkozva, szórakozottan tölti magába.

Apró kis cédulára valamit jegyezget.

Talán regényt ír. Talán kalkulál...

Ki tudná megmondani kicsoda, honnan jött és hová megy?

A szomszéd asztalnál kis, szemüveges görög, ragyogó szőke nővel...

Hangosan beszélnek, valami furcsa, angol-francia, német és román keveréket...

A nő meséli a görögnek, hogyha elhozta őt az oroszlanok mellől, akkor vegyen neki valami szépet...

A görög bólogat:

— Yes, yes... veszek neked egy szép hajót... Uszó tündérpalotát...

A nő szőke és német.

Többször mondja:

— „Reichsdeutscher Pass“.

— Guten pass, guten pass — ismételgeti a görög.

Aztán könyörögve mondja:

— Liesel, ugye nem fogsz elhagyni... ugye az enyém leszel?

A karsu oroszlan-szelidítő nő bódító szemekkel néz rá. Valamit sug is, azon a furcsa kevert nyelven. A görög nem érti.

— „Give me money“ — adjál pénzt...

A görög udvarias és csekkönyvébe szánt töltőtollával...

Ki tudja, mennyi egy oroszlan-szelidítő ára?

Egyezer, tiz, száz, vagy egy millió?

Vagy talán egy élet?

*

Igy rohan szédítőn velünk a vonat és mi a negyedik üveg portóit bontatjuk a soha, semmin se csodálkozó pincérrel.

Utitársaim: a remektollu, franciás műveltségű fiatal erdélyi újságíró, a legnagyobb napilap munkatársa és Anny. a barna, karsu, elegáns dáma, aki itt ütközött belé kollégámba, itt látta meg először s mégis úgy beszél vele, mintha együtt szálltak volna fel és együtt szállnának majd le...

Az újságíró gyakori vendég ebben a méregdrága luxus-étteremben.

Ült már az ablakok mellett, amikor Svájcon robogott ke-

resztül, innen látta már a Dunát és itt köszöntött először rá a Gare de l'Est!...

A portói megnyitja a sziveket és az asztal fölött ömlik a szó.

Jó ilyenkor csendes szemlélőnek lenni, talán fölösleges harmadiknak, aki csak akkor beszél, amikor összecsendül a három pohár:

— Csókolom kezedet!

— Szervusz...

Anny kreol vállán ezüstróka van, mellén tearózsa és a vőlegényéhez: az attaséhoz utazik Bukarestbe...

Kolozsváron ismerkedtek meg nyolc évvel ezelőtt, szereti, imádja, kitarzott mellette és most ez a tüzes portói kedvéért, hajlandó lenne a fiatal, jó svádájú, színes beszédű ujságíróval — megcsalni...

Az attasé komoly, csendes, halk beszédű, kimért ur.

Az ujságíró kedves, bohém, könnyelmű és tehetséges...

Rohan az expressz, fények világítanak be az ablakon, repül az idő, fogy a portói...

— Szeretlek...

— Én is... BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Csókolj meg...

— Na, de itt?

— Itt, mindenki előtt!

Az angol ur szeméről leesik a monokli.

A magas japán „ferde” szemekkel néz...

A briliánsujju hölgy is ide pislant. Mintha irigykedne a csókért...

A pincér tölt és semmin se csodálkozik...

Az ujságíró és Anny kimennek a folyósóra.

A hálókocsiban éjszakára vetik az ágyakat...

Leengedi az ablakot és átkarolja a nőt...

— Látod, — mondja lágyan, ez Erdély...

A hangja selymes, mintha fényes lenne egy kicsit a szeme is...

Anny hallgat.

Magához öleli a fiut...

— Transylvania — mondja románul és hozzá teszi:

— Te iubesc...

*

Köd üli meg a Cenk ormát és az expressz, az álmok és

vágyak vonatja csendesen piheg a brassói állomáson.

Az újságíró már a lépcsőkön áll, a hordár álmosan emeli le a kofferjeit...

Bucsuzik a nőtől.

Öt óra volt az élet, öt óra öröm, öt óra boldogság.

Most el kell válni.

Anny nem tudja visszatartani a könnyeit...

A gyémántcseppek fehér barázdákat szántanak az arcán.

Milyen szép egy nő, amikor sir...

A vonat megremeg.

Anny a fiu után bámul, aki elment és akit nem lát meg többé soha... (g. s.)

Zugzálogházak, uzsorások zsarolják Kolozsvár lakóseit

Hónapokon keresztül több cikkben ismertettük a Vlahuțai (jelenleg Iuliu Maniu-uccai) Gellér Mihály zugzálogos üzletemeit. Dokumentumokkal, konkrét esetekkel bizonyítottuk, hogy a bizományi üzlete tulajdonképpen csak ürügy, a legszemtelenebb uzsoraüzlet húzódik meg mögötte. Gellér, aki kétségbeesésében professzionista tanukkal operál ellenünk, nem egyedüli ebben a városban, a maga nemében. Van itt még uzsorás elég.

A legmegdöbbentőbb azonban, hogy olyan ügyes trükkkel dolgoznak, ami ellen tenni semmit se lehet. Azonban aki egy kicsit is lelkiismereti kérdést csinál ebből az uzsuraüzletből és komolyan utána jár a dolgoknak, megláthatja, hogy a szélhámosság és spekuláció hová van elrejtve.

Van a Corvin-uccában egy Crișan nevezetű zugzálogházas, aki szintén „bizományi eladás” cégére alatt működik. A Crișan mester metódusa egyenlő a Gellérével, ő is mindent „örök áron” vásárol, értékén jóval alul, de 30 nap múlva a tulajdonosnak „elsőbbbségi joga” van a visszavásárlásra, a „természetes kereskedelmi haszon”: 12 százalék lefizetése után.

Hogy az olvasónak fogalma legyen erről az üzletről, egy néhány példát leirunk ide:

H. N. valamikor jobb napokat látott kereskedő, 12 ezer lej

értékű aranyórájáért és láncáért 2 ezer lejт folyósított Crişan mester. Nem adott róla semmi cédulát (már Gellér sem ad, de azért nekünk van tőle egy pár birtokunkban), ellenben a kereskedő aláírt egy nyilatkozatot (amit senki el nem olvas!), miszerint az órát és láncot eladta Crişan urnak, örök áron és soha, sehol vele szemben semmi követelése nincs. 15 nap múlva a kereskedő pénzhez jutott és elment „visszavásárolni” az órát és láncot Crişantól. De a 2000 lej már nem volt elég, hozzá-számított a „normális” kereskedelmi hasznót, 240 lejt. Tessék elképzelni: egy hónapra 240 lej, 2000 lej kölcsön után, az egy évben csekély 2280 lej. Ha tehát valaki nem tudja kiváltani egy évig az értéktárgyát és állandóan hosszabbítja, akkor nemcsak a kölcsön összegét fizeti vissza, hanem még a kamatos kamatját is.

Egy 250 lejes kölcsön után (az értéktárgy minimálisan 1000 lejt kell érjen) 30 lejt számít fel egy hónapra Crişan mester. Ő azt mondja, ez nem zálogház. De, ha nem zálogház, akkor miért lehet a „betett” és nem eladott tárgyakat meghosszabbítani? Miért fogadja el a mester akkor a kamatot? Ha én egyszer eladtam valamit valakinek örök áron, akkor miért kell én kamatot fizessek az illetőnek? És egyáltalán: ha örök áron vett egy 12000 lej értékű órát, miért nem adja el másnak tízezerért, miért adja vissza nekem azért az árért és plusz kamatért? Kérdések ezek, amikre nem nekünk, hanem a vizsgálóbíró urnak kéne Crişan ur megadja a feleletet.

Mi és még sokan elmegyünk tanunak!

Regal Bár-kávéház **Szenzációs világvárosi** **májusi új műsor**

Nátyi Rudi híres jazz-zenekara. — Világított tükörparkett.
Szolid árak. — Figyelmes kiszolgálás.

Villanyondolálások

*a technika legújabb vívmányai szerint, a nemzetközi villany-
ondolálási versenyeken szerzett tapasztalatok szerint készülnek.*

Művészi hajfestés Iconaminnal 18 árnyalatban a legnagyobb sikerrel készülnek a

Mussa hölgyfodrászatában. CLUJ, Piaţa
Unirii 23. szám alatti üzletében

Egy ismert kolozsvári fiatalember halálosan beleszeretett egy csinos, bájos urilányba. Addig hajtogatta neki azt,

— „ugy szeretlek, hogy leszedném ér-
ted a pipacsokat a határból“ — míg a hölgy kijelentette, hogy addig nem áll vele szóba, amíg le nem szedi tényleg az összes pipacsokat. A fiatalember erre taxit fogadott, kihajtatott a határba, ahol sajnos csak 7 szál pipacsot talált már, de azt is boldogan a hölgy lábai elé hordta...

A hölgy meg volt elégedve az eredménnyel és azt mondta a fiúnak:

— Te édes, mákvirág...

A báró ur volt titkára, a híres hétkulacsos dzsentrí, most ujabbán vigéckedik — papírzacskókat árul, ami szerinte a kopor-
sónál is jobb cikk. / Central University Library Cluj

Bukarestbe utazott a művészno barátja és úgy hírlík, hogy nem is fog visszajönni többé. A „hü barát“ egyébként Románia legnagyobb ígéroí közé tartozik, elutazása előtt is egy kis sport-
kocsit ígért a szöke művésznoének...

Kolozsvár bohém körei az „éjszaka hercege“ címet adomá-
nyozták Halász Lajcsinak, a legnépszerűbb erdélyi cigányprimás-
nak. aki minden éjszaka a Savoy-kávéházban muzsikál kitüno
zenekara élén...

A hódító megjelenésü Lajcsi szíve sir fel mindég a hegedü-
jéből, amikor ráteszi a vonóját és halkán, szívet pezsdítően eljátsza
azt, hogy „szeretem a kertet, mely a házad előtt virul...”

Minden cikkért írója felel. Kézira-
tokat nem adunk vissza. Előfizetési
árak egész évre: Bankoknak, gyá-
raknak, vállalatoknak és kávé-

házaknak 1000 lej. — Kereskedők-
nek és iparosoknak 500 lej.

Típ. Lyceum Cluj, Regina Maria 12
Bun de imprimat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Egy nagy esemény!

1939 június 15-én

a 4-ik osztály nagy huzása.

A sorsjegyeknek több mint a fele nyerő lesz:

4 nyeremény á 6 millió Lei

36 nyeremény á 1 millió Lei

50 nyeremény á 200.000 Lei

480 nyeremény á 100.000 Lei

40.000 nyeremény á 3.636 Lei

stb., stb., stb.

250 Leivel azok is résztvehetnek a huzáson, akik a jelen sorsjáték elején nem játszottak. — Kérjenek az elárusító helyekről felvilágosítást!

Loteria de Stat.